

**Projev Miloše Vystrčila,
předsedy Senátu PČR,
u příležitosti Dne památky obětí holocaustu
a předcházení zločinům proti lidskosti
Senát Parlamentu České republiky,
27. ledna 2021**

Vážené dámy, vážení pánové, vzácní hosté, milí televizní diváci,

jsem velmi rád, že se aspoň takto v omezeném počtu můžeme tady v Hlavním sále Senátu Parlamentu ČR, ve Valdštejnském paláci, sejít a velmi si toho vážím. Když jsem se díval na historii holocaustu, tak jsem si uvědomil, že to trvalo 59 let. 59 let uplynulo od osvobození Osvětimi a teprve po 59 letech, v roce 2004, byl v ČR přijat zákon, který stanovil jako významný den Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. „Světů“ to trvalo ještě o rok déle. Teprve v roce 2005, po 60 letech od osvobození Osvětimi, došlo k tomu, že OSN vyhlásila 27. leden jako Mezinárodní den vzpomínky na oběti holocaustu. Nabízí se tedy otázka, proč za tak dlouho? Proč to tak dlouho trvalo, než jsme si uvědomili, že zločiny proti lidskosti a holocaust je třeba si připomínat, je třeba je pevně zařadit do každého roku, který prožijeme? Ty důvody mohou být různé. Možná si ze začátku lidé říkali, že si to pamatujeme, že není třeba si čerstvé zážitky připomínat. Možná někteří nechtěli proto, že to v nich vyvolávalo velmi bolestné vzpomínky. Možná někteří nechtěli proto, že věřili a chtěli, aby se na to zapomnělo. Naštěstí se tak nestalo a my jsme dnes tady v Hlavním sále Senátu Parlamentu ČR a holocaust a zločiny proti lidskosti si připomínáme. Já bych chtěl z tohoto místa pozdravit všechny přeživší. Je mi moc líto, že se kvůli pandemii nemohli dostavit sem k nám, abychom si mohli popovídat. Držím jim palce a přeji pevné zdraví. Zároveň také chci vyjádřit úctu a poděkovat. Chci vyjádřit úctu a poděkovat všem přeživším, kteří dnes překonali bolest svého nitra a předávají své zážitky, své zkušenosti, které zažili v různých koncentračních táborech, ostatním. Zejména těm mladým. Je to velmi důležité a konají velikou, obrovskou a záslužnou práci. A já jim za to velmi děkuji. Také chci vyjádřit úctu a poděkovat všem těm, kteří se vrátili z koncentračních táborů a zjistili, že tam, kde kdysi žili, již nic není. Ani přátelé, ani domy, ani vztahy. A rozhodli se, že vybudují svoji novou vlast. A dokázali to, založili a vybudovali stát Izrael. Jsem jim za to vděčný a velmi jim za to děkuji. Zároveň si uvědomuji, že dnes večer, shodou okolností tentokrát také 27. ledna, budou lidé v Izraeli a nejen v Izraeli, ale nejen v Izraeli, i všichni další slavit nový Rok stromů. Přeji jim, aby si svátky užili, aby byli silní, a přeji jim vše dobré. Zároveň musím říci ještě jednu důležitou věc. My v Evropě se velmi rádi chlubíme tím, že jsme nejvyspělejší světadíl, že tady máme nejlepší demokracii, že tady máme nejvyšší život a že tady držíme principy i hodnoty. Je tomu tak s určitými rezervami a s určitými chybami. Na druhé straně to, že jsme to dokázali, je také dílem toho, že máme židovsko-křesťanské kořeny. Tak na to nezapomínejme a uvědomme si, že právě holocaust směřoval ke zničení těchto židovsko-křesťanských kořenů. Ale pojďme nazpět, pojďme sem k nám, do současnosti. Snažíme se, aby lidé na zločiny proti lidskosti, na holocaust nezapomínali. Chci poděkovat zejména Židovskému muzeu a potom učitelkám, učitelům a studentům za projekt Zmizelí sousedé. Je to úžasný projekt. Já jsem se účastnil v Telči, v Třešti, v Jihlavě prezentací studentů a draly se mi slzy do očí, když jsem viděl, co všechno zjistili a s jakou silou a intenzitou zážitky svých předchůdců, svých zmizelých sousedů prožívají. Život není černobílý a my často hledáme kompromis. Ale když se vracím, a vrátím se k našim židovsko-křesťanským kořenům, tak je zřejmé, že existují jasné póly, jasné hodnoty. A není možné, abychom v těchto případech stáli někde mezi póly, někde mezi hodnotami. Musíme se k některým věcem jasně a srozumitelně vyjádřit. Proto chci říci, že si nemyslím, že je správné, pokud se dneska sáhnou na pietních místech, ať je to v Lidicích nebo Buchenwaldu. Jsem přesvědčen, že není možné a není správné, aby někdo dělal svůj byznys tím

způsobem, že prodává věci, na kterých jsou nacistické symboly. A považuji za nehorázné, pokud lidé, kteří demonstrují například proti očkování, se označují Davidovou žlutou hvězdou. Je to vyjádření nekonečné neúcty k tomu, co lidé označení žlutou hvězdou zažívali. A tak se dostávám k závěru, ke známé větě, že zlu k vítězství stačí, aby slušní lidé nedělali nic. A proto prosím všechny z vás, kteří ještě nevyvíjíte žádnou činnost, která směřuje k tomu, abychom si svoji historii zapamatovali, přestaňte, prosím, dělat nic a začněte alespoň maličko dělat něco. Děkuji za pozornost.